

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)

Opis przedmiotu

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Przedmiot humanistyczny	
UTH/ O/ D ₂ / ST			Ksenofobia a rozumienie kultury obcego przybysza	
Język wykładowy		polski		
Rok akademicki		2025/2026		
Kierunek		kierunki studiów przypisane do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż dziedzina nauk humanistycznych		
w zakresie		-		
Poziom studiów		Studia drugiego stopnia		
Profil studiów		ogólnoakademicki, praktyczny		
Forma studiów		studia stacjonarne		
Semestr / semestry		3		
Przynależność do grupy zajęć		Grupa zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych- do wyboru (D ₂)		
Status przedmiotu		do wyboru		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Wykład	30 [h]	2 ECTS
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów	-		-
	z uprawnieniami	-		-
	z dyscypliną	wiodąca		2 ECTS
Forma nauczania		W trybie regularnym – w siedzibie Uczelni lub w trybie zdalnym - z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość		
Wymagania wstępne		-		
Jednostka prowadząca		Wydział Mechaniczny, Katedra Technologii i Projektowania Maszyn		
Koordynator		Prof. dr hab. inż. Mirosław Rucki		
Adres strony internetowej pjo		https://wm.uniwersytetradom.pl/katedra-technologii-maszyn/		
Adres e-mail, telefon koordynatora		m.rucki@urad.edu.pl, 48 361 7696		

EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Cel kształcenia:	Poznanie wielorakich aspektów interakcji międzykulturowej i jej skutków na przykładzie doświadczenia narodu żydowskiego żyjącego przez wieki w rozproszeniu, zachowanie tożsamości i pamięci zbiorowej w warunkach ksenofobii i prześladowań, oraz przełożenie wniosków na sytuację obecną w Polsce.
Treści programowe:	Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których

	<p>przyporządkowany jest kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.</p> <p>Tematy wykładów:</p> <p>Zagadnienia wstępne – interakcja międzykulturowa, wzajemne wpływy i konflikty, izolacja i asymilacja, ksenofobia i traktowanie obcych przybyszów. Charakterystyka religii i kultury starożytnego państwa Izrael, samoizolacja i asymilacja (4 h)</p> <p>Cechy charakterystyczne dla przetrwania wśród obcych: wygnanie babilońskie, zmiana języka z hebrajskiego na aramejski, obrzędowość nakierowana na zachowanie tożsamości i odrębności kulturowej i religijnej (4 h)</p> <p>Odbudowa państwa żydowskiego po wygnaniu, samoizolacja kulturowa i religijna, okupacja i przymusowa asymilacja, walka o zachowanie tożsamości (wojny machabejskie oraz powstania przeciwko Rzymowi) (4 h)</p> <p>Ponowne rozproszenie między narodami i zabiegi nakierowane na przetrwanie narodu i zachowanie tożsamości kulturowej: opracowanie Talmudów i nauka Tory, własne prawo, przepisy dietetyczne (koszerność), cykl życia, obrzędowość i rytuały. Samoizolacja w gettach, własny język, własna edukacja (4 h)</p> <p>Liturgia rodzinna jako najbardziej skuteczny środek zachowania tożsamości religijnej i kulturowej oraz pielęgnowania pamięci zbiorowej (4 h)</p> <p>Ksenofobia wobec Żydów: od zwykłej niechęci poprzez oczernianie aż do pogromów i Holokaustu (4 h)</p> <p>Doświadczenie harmonijnego współistnienia Żydów i Polaków w Rzeczypospolitej (4 h)</p> <p>Obserwacje i wnioski wynikające z doświadczenia rozproszenia Żydów wśród narodów i przejawów ksenofobii wobec nich, przełożenie na obecną sytuację w Polsce i doświadczenie zderzenia Polaków z przybyszowymi przedstawicielami obcych kultur (2 h)</p>
Metody dydaktyczne (kształcenia):	Wykład tradycyjny, metoda podająca z wykorzystaniem pomocy multimedialnych, wspólne formułowanie wniosków, dyskusja
Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się, sposób obliczania oceny końcowej:	<p><i>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich wymaganych efektów uczenia się określonych dla przedmiotu.</i></p> <p>Ocenę końcową z przedmiotu stanowi ocena uzyskana z następującego obliczenia:</p> <p>Aktywność na wykładach (zabieranie głosu w dyskusji i umiejętne stawianie pytań problemowych) – 50% oceny końcowej, zaliczenie pisemne w formie testu – 50% oceny końcowej.</p>

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU)	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	Fundamentalne znaczenie oddziaływań międzykulturowych na rozwój cywilizacji ludzkiej	<i>Właściwy efekt kierunkowy określony dla danego kierunku, który odnosi się do opisu charakterystyki „Zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji”</i>	wykład	zaliczenie na ocenę	aktywność na wykładach
W2	Niebezpieczeństwa wynikające z ksenofobii i nieporozumień związanych z różnicami kulturowymi				
W3	Sposoby przeciwdziałania ksenofobii oraz znaczenie dialogu międzykulturowego				pisemne w formie testu

Literatura i pomoce naukowe	
1.	Beth Cardin N., <i>The Tapestry of Jewish Time, A Spiritual Guide to Holidays and Life-cycle Events</i> , Behrman House, Springfield 2000.
2.	Bright J., <i>Historia Izraela</i> , PAX, Warszawa 1994.
3.	Budzyńska E., <i>Międzypokoleniowe więzi w rodzinie</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2018.
4.	Cała A., Węgrzynek H., Zalewska G., <i>Historia i kultura Żydów polskich. Słownik</i> , WSiP, Warszawa 2000.
5.	De Vries Mzn. S.Ph., <i>Obrzędy i symbole Żydów</i> , tłum. A. Borowski, WAM, Kraków 2001.
6.	Eisenberg R.L., <i>Jewish Traditions: A JPS Guide</i> , Jewish Publication Society, Philadelphia 2004.
7.	Herriger C., <i>Komunikacja bez słów. Rytuały społeczne</i> , Astrum, Wrocław 1997.
8.	Korczyński M. (red.), <i>Swój – obcy – wróg. Wędrowki w labiryntach kultur</i> . Wydawnictwo Naukowe Katedra, Gdańsk 2018.
9.	Lipsitz G.J., <i>Practical Parenting: A Jewish Perspective</i> , Ktav Publishing House, New York 1997.
10.	Rosik M., <i>Judaizm u początków ery chrześcijańskiej</i> , TUM, Wrocław 2008.
11.	Sherwin B.L., <i>Duchowe dziedzictwo Żydów polskich</i> , Vocatio, Warszawa 1995.
12.	Smykowska E., <i>Święta żydowskie</i> , Verbinum, Warszawa 2010.
13.	Tomaszewski J., Żbikowski A. (red.), <i>Żydzi w Polsce: dzieje i kultura. Leksykon</i> , Cyklady, Warszawa 2001.

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS			
Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]		
	Inne godz. kontaktowe (IGK)	Zajęcia bez nauczyciela-praca własna studenta (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w wykładach	X	X	30 [h]
Udział w konsultacjach	2 [h]	X	X
Przygotowanie do wykładów Przygotowanie do zaliczenia	X	18 [h]	X
Summaryczne obciążenie pracą studenta	2 [h]/ 0,1 ECTS	18 [h]/ 0,7ECTS	30 [h]/ 1,2 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	50 h/ 2 ECTS		

Informacje dodatkowe, uwagi
<p>Kompetencje prowadzącego (prof. dr hab. inż. Mirosław Rucki, m.rucki@urad.edu.pl):</p> <p>1. Stopień doktora z nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa aramejskiego (Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, 2019).</p> <p>2. Rozprawa doktorska z nauk społecznych (nauki o rodzinie) <i>Liturgia rodzinna w świetle księgi „Sefer habrachot”</i> (Uniwersytet Opolski, Opole 2020)</p> <p>3. Doświadczenie pracy naukowej i dydaktycznej od 1997 r., w tym od 2016 r. prowadzenie wykładów z dziedziny nauk humanistycznych w Seminarium Duchownym TChr w Poznaniu,</p> <p>4. Wygłoszenie ponad 20 referatów na konferencjach krajowych i międzynarodowych z dziedziny nauk humanistycznych, w tym bezpośrednio w powiązaniu z tematyką wykładów:</p> <p>- M. Rucki, <i>Strategie integracji asyryjskich migrantów w Tbilisi przed i po rewolucji bolszewickiej</i>. MIGRAMEM „Migracja i Pamięć”, Wrocław, 21-24 lutego 2024 r.</p> <p>- M. Rucki, <i>Miłość wobec nienawiści: aspekty społeczne i religijne</i>. Konferencja „Miłość: interdyscyplinarne badania w świetle współczesnej nauki”. 10 maja 2024 r. online</p> <p>5. Współautorstwo monografii z dziedziny nauk humanistycznych: Rucki M., Krawiec G., <i>Dylematy interakcji międzykulturowej</i>. URad., Radom 2025. Redakcja monografii naukowej pt. <i>Wpływ ideologii na naukę i życie społeczne</i>, Chrześcijańskie Forum Pracowników Nauki, Warszawa 2018.</p> <p>6. Spośród ponad 40 artykułów opublikowanych w czasopismach punktowanych i monografiach recenzowanych, bezpośrednio związane z tematem wykładów są następujące:</p> <p>- Rucki M., „Modlitwa Pańska” w kontekście mentalności żydowskich adresatów Ewangelii Mateusza, „Scriptura</p>

Sacra”, 16 (2012), s. 121-140.

- Rucki M., Abdalla M., „*Nie gotuj koźlęcia w mleku jego matki*” czy „*nie mieszaj potraw mięsnych z nabiałem*”? „Teologia i człowiek”, 32(2015)4, s. 145-160.

- Krawiec G., Rucki M., *Wychowanie do czystości w Prawie Mojżeszowym*, „Roczniki Pedagogiczne” tom 8 (44) (2016) nr 3, s. 101-119.

- Rucki M., *Zagadnienia jedności i miłosierdzia Bożego w tekstach żydowskiej liturgii paschalnej w porównaniu do liturgii syriackiej*, „Liturgia Sacra”, 24 (2018) nr 2, s. 423-436. DOI: 10.25167/LitS/24(2018)2/1-14

- Rucki M., *Rola diaspor żydowskiej w powstawaniu aramejskojęzycznych wspólnot chrześcijańskich na Wschodzie*, „Studia żydowskie. Almanach”, 7-8 (2017-2018), s. 11-27.

- Rucki M., „*W Chrystusie pozostaję Żydem*” – rozwiązanie problemu kulturowego między judaizmem i chrześcijaństwem, „PERSPECTIVA – Legnickie Studia Teologiczno-Historyczne”, R. XVI, 31 (2017) nr 2, s. 127-141.

- Rucki M., *Księga „Sefer habrachot” do żydowskiej liturgii domowej*, „Liturgia Sacra”, 24 (2018) nr 1, s. 93-104.

- Rucki M., *Liturgia powitania szabatu a relacje rodzinne*, „Ruch Biblijny i Liturgiczny”, 71 (2018) 2, s. 139-159.

- Rucki M., *Znaczenie rytuału w paschalnej liturgii rodzinnej w świetle księgi „Sefer habrachot”*, „Ruch Biblijny i Liturgiczny”, 72 (2019) nr 1, s. 65-91.

- Rucki M., *Kontekst i przebieg noworocznej liturgii rodzinnej judaizmu w świetle księgi Sefer habrachot*, „Liturgia Sacra” 55 (2020) nr 1, s. 167-185.

- Rucki M., Krawiec G., *Elementy wychowawcze zawarte w paschalnej liturgii rodzinnej judaizmu*, „Rocznik Naukowy Duszpasterstwa Nauczycieli”, 4 (2020), s. 155-177.

Wsparcie studentów ze szczególnymi potrzebami:

W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych, określone powyżej (w karcie) metody i formy weryfikacji efektów uczenia się dostosowuje się odpowiednio do indywidualnych potrzeb tych studentów.

Szczegółowe zasady i formy wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami: w tym z niepełnosprawnością, przewlekle chorych podczas zajęć, zaliczeń i egzaminów określono w: Regulaminie Studiów, Zasadach Studiowania, Procedurze dotyczącej zapewnienia dostępności procesu kształcenia studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych.